94a UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO - BJALISTOKO 2009

Bonhumora Zamenhofano Kongresa Kuriero 8

kuriero@co.uea.org

sabato, 1a de aŭgusto 2009a

Esperanto de fako al fako...

Faka agado estas unu el la plej gravaj agadoj por antaŭenigi Esperanton. Faka laboro en la kadro de Esperantujo helpas plivastigi la fakan vortaron kaj, konsekvence, plifortigi la eblon paroli pri ĉio en Esperanto. Aliflanke, faka agado estas esenca ero por la informa laboro. Ni prefere semu inter niaj samfakuloj (ni mem estas en la celgrupo kaj konsekvence konas ĝin) ol paroli al iu grupo ĝenerala aŭ kies ideojn ni eĉ ne ŝatas.

Tiu estis la ĉefa mesaĝo kiu venis el la Faka Forumo, gvidita de la UEA-estrarano pri faka kaj scienca agado José Antonio Vergara: malfermiĝi al la ekstero. Fakaj asocioj ne nur havu sian jaran kunvenon dum UK, ne nur babilu inter si, sed kunlaboru kun fakaj ne-esperantistaj asocioj. Ili havas unikan ŝancon montri ke Esperanto funkcias por kaj per internacia kunlaborado.

Estis aparte laŭditaj la agadoj de la vegetaranoj (TEVA) kaj de la rotarianoj (RADE). TEVA ĉeestis en la monda kaj eŭropa vegetaranaj kongresoj. Ĝi havis eblon prezenti Esperanton al la kongresanoj per budo dum la tuta semajno, du prelegoj en la kadro de la oficiala programo kaj eĉ Esperanto-kurseto. Lastan majon, TEVA estis reprezentita en konferenco de la Eŭropa Vegetarana Unuiĝo (EVU) kaj ankaŭ tie okazis prezento pri Esperanto. Plie, en la jarkunveno de EVU, TEVA partoprenis kaj voĉdonis kiel membro-asocio. Dum la ĉi-jara UK, ĝi organizis seminarion pri vegetarismo kaj komunan vespermanĝon. En ambaŭ eventoj aktive partoprenis neesperantistaj poloj, kiuj havis okazon ekkoni kaj aŭskulti Esperanton por la unua fojo. Pere de sekvuma interpretado, ili povis kompreni la prelegojn en Esperanto kaj povis prezenti siajn asocion kaj agadojn al la esperantistoj. RADE estas la plej malnova faka asocio de la internacia rotaria asocio kaj tre aktiva en ĝi. RADE-membroj regule partoprenas en rotariaj kongresoj kaj ofte prelegas pri Esperanto.

Dum la kunveno okazis debato pri reta kunlaboro inter la asocioj kaj estis ĝojige konstati ke pluraj homoj en la publiko donas sian disponeblon por helpi en tiu ĉi grava agadkampo.

Du tagojn poste, la subkomitato de UEA pri scienca kaj faka agado daŭrigis la laboron de la faka forumo kaj plikonkretigis la proponojn pere de rekomendoj al la komitato. Aldone al la malfermiĝo, kiun ĉiuj taksis necesa, oni emfazis la rolon de la Esperanta Vikipedio kaj invitis homojn pli kontribui en ĝi. Laborgrupo por prepari retajn adresaron kaj datumbazon estas starigota baldaŭ. Fine, prave kvankam iom svage, oni planas kontribui per la faka agado al la strategia plano de UEA. La rekomendoj estis aprobitaj hieraŭ matene dum la Komitat-kunsido. Tio estas kompreneble gratulinda, tamen ne tiom gravas la vortoj mem, sed la agado de la unuopoj. Ni ĉiuj fak-agadu!

Francesco Maurelli, KN 1765

Verdaj teleskopoj

Sekve de IKU-prelego kaj AIS-kursoj de Amri Wandel pri teleskopoj, pli ol dudek kongresanoj havis okazon spekti la ĉielon per vera lensa teleskopo (80 milimetra). Lunda observado ne okazis ĉar la teleskopo estis enŝlosita. Marde, malgraŭ iom da nuboj, eblis observi Jupiteron kaj ĝiajn kvar satelitojn, duoblajn stelojn Albireo kaj Mizar, sed ni ne sukcesis vidi la galaksion en Andromedo. Ĵaŭde, kvankam jam forvojaĝis Amri Wandel, ni trovis alian lokon for de la lumo por vidi Jupiteron, kies kvar satelitoj pli facile videblis ol marde, sed ni estis ĝenataj kaj de arboj kaj de alvenantaj nuboj: ni ne sukcesis trovi la duoblajn stelojn, kvankam teorie la teleskopo trovas mem aŭtomate la deziratajn ĉielobjektojn.

François Lo Jacomo, KN 1628

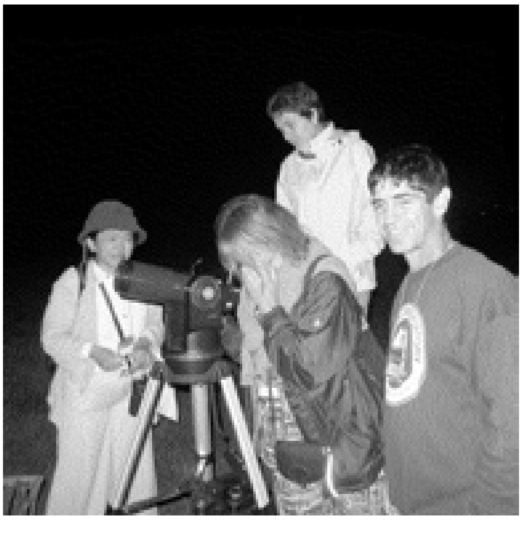

Korea televido raportis trifoje pri la UK

Korea televido YTN sendis sian raportiston pri la orienta Eŭropo al la UK en Bjalistoko. Ĝi elsendis la saman raporton pri la UK trifoje (ĵaŭde dufoje kaj vendrede unufoje). La raporto atentis la memorlibron pri la pasintjare forpasinta UEA-prezidinto LEE Chong-Yeong, kiu nun aĉeteblas en la Kongresa Libroservo, kaj ĝi enhavis ankaŭ intervjuojn kun la UEA-prezidanto Probal Daŝgupta kaj kun koreaj kongresanoj. Tio ja estis bona okazo, ke milionoj da koreoj eksciis pri Esperanto, UK kaj la 150a datreveno de Zamenhof.

La raporto jam spekteblas rete ĉe *http://www.ytn.co.kr/_comm/pop_mov.php?page=1&s_mcd=0930&s_hcd=&key=200907300954043278.*

Choe Taesok, KN-1494

Esperanto ĝis 2059 / 8

En tiu ĉi Kuriero de jubilea jaro pri nia Majstro ni decidis demandi al kelkaj konataj esperantistoj kiel ili vidas la evoluon de nia movado en la venonta duonjarcento. Jen la oka el tiuj.

Intervjuo al Seán Ó Riain

Laŭ vi kiun plej gravan sukceson Esperanto povas esperi dum la venontaj 50 jaroj?

Kiel vi scias, mi laboras je Eŭropa nivelo, kaj laŭ mi estas pluraj aliroj al la agado de EU. Mi menciu du: la plifortigadon de plurlingveco kaj la plifortigadon de Eŭropa identeco.

Kiuj estas do?

Plurlingveco: ŝajnas al mi ke la projekto Springboard vere montras la vojon. Ili instruas ne la tutan lingvon Esperanto, sed lingvoorientadan kurson baze de la gramatiko de Esperanto kun la 500 plej oftaj morfemoj, kun du celoj: levi la lingvokonscion kaj prepari infanojn por la sekva lernado de aliaj lingvoj. Tiu aliro donas la sperton de sukceso en lingvolernado al infanoj, kiuj alimaniere neniam havus tian sperton.

La irlanda ekzemple estas instruata devige al ĉiuj infanoj en bazaj kaj mezaj lernejoj en Irlando ekde 1922, sed nur 30% sukcesas atingi la lernejan celon; la aliaj infanoj – fakte la granda plimulto – studas devige la irlandan lingvon dum 12 jaroj kaj spertas nur malsukceson, kio konvinkas ilin ne havi talenton por lingvoj. Indas esplori ĉu la spertoj de Springboard povus helpi en Irlando.

Kaj pri Eŭropa identeco?

Ŝajnas al mi ke Eŭropo multon atingis ekde la dua mondmilito. Ni spertis la plej longan periodon sen granda milito en nia historio, sed restas malforta punkto: la naciaj identecoj estas multe pli fortaj ol la tuta identeco. Mi kredas ke endas plifortigi Eŭropan identecon, kiu estos harmonia kun la naciaj-regionaj identecoj; bezonatas pli granda emocia ligo inter la civitano kaj Eŭropo, por ke la averaĝa civitano evoluigu en si mem Ni-senton kiam temas pri Eŭropo. Lingvo kiel Esperanto povas ludi rolon en tiu kampo; ĝi povas esprimi tuteŭropan identecon kaj tiel rekte helpi la politikan kaj socian integriĝon de Eŭropo.

Kaj kiel ni esperantistoj devas labori por tio?

Ni bezonos kaj fleksebleco n, kaj realismon. Fleksebleco en la senco ke ni uzu Esperanton kiel ilo multe pli ol kiel celo; ni devas esti sentemaj al la deziroj kaj bezonoj de niaj kunparolantoj ne-esperantistoj. Realismo en la senco ke ni bone komprenu kio eblas nuntempe en EU, kaj kio "ne" eblas. Ekzemple, la Eŭropa Komisiono ne povas deklari Esperanton kiel unu el la oficialaj lingvoj de EU; tiu estas decido por la Konsilio de Ministroj, kaj fakte por unuvoĉa decido de ĉiuj registaroj de la 27 EU-landoj. Sed malpli ambiciaj celoj estas jam atingeblaj: EEU jam ricevis agnoskon kaj eĉ financan subtenon de la EU-instancoj; EEU pretas aktive partopreni la novan forumon pri plurlingveco, kiun la Komisiono intencas starigi en oktobro; pli kaj pli EEU proponas pli profunde esplori la spertojn de Springboard por plibonigi la lingvolernadon ĝenerale. Pasintdecembre EEU organizis konferencon en Bruselo pri du- kaj plurlingva edukado: konataj internaciaj fakuloj ne esperantistoj prelegis kaj kelkaj el ili esprimis miron pri la sukcesoj, kiuj jam Springboard atingis.

Rikoltis intervjuon: Bruĉjo Kasini

Fakaj kunvenoj

ISAE kaj sciencamikoj kunvenis

Prezidanto Rudigero Sachs malfermis la kunvenon de ISAE per superrigardo pri la asocio kaj invitis al kunlaboro kaj ene de la asocio kaj per artikoloj por la organo "Scienca Revuo".

Vicprezidanto d-ro Vergara proponis iometan nomŝanĝiĝon de la asocio. La propono estas traktota venonte.

Omaĝe al la 100a naskiĝdato de la germana zoologiisto Grzimek, protektanto de la afrika stepo Serengeti, prof. Sachs parolis pri sia kunlaboro kun la famulo. Vigle kaj verve li aldone prelegis pri aventuroj dum sia scienca laboro kiel veterinaro en Afriko. Lerte li enplektis memfaritajn fotojn el tiu ĉi tempo.

Post 90 interesaj minutoj en bona etoso remalpleniĝis la preskaŭ plena salono.

KN 891

Eŭropo Demokratio Esperanto

Refoje la tria kunsido de EDE pli ol plenigis sian salonon. Post prezento de la germana sperto, kaj de la sukceso de la tute nova konkurenca "pirata partio", kiu sukcesis elektigi unu deputiton en Svedio, okazis debato interalie pri la graveco de la kulturo en nia programo, la elekto de niaj kandidatoj, kiel konvinki elektantojn, kiam oni eĉ ne sukcesis konvinki ĉiujn esperantistojn voĉdoni por ni... Gravas instigi pli da Eŭropaj landoj kandidatigi EDE-listojn, malgraŭ la kostoj kaj malfaciloj, kaj ne atendi por jam prepari la venontan elekton de 2014. De la 28a ĝis la 30a de aŭgusto EDE kunvenos en Grezijono por plu labori.

François Lo Jacomo, KN 1628

Fervojista kunveno kaj fakekskurso

Dimanĉe, la 26an de julio, en la salono Fighiera-Sikorska okazis la tradicia fervojista kunveno kun 48 partoprenantoj el 14 landoj.

István Gulyás (KN 751) vicprezidanto de IFEF gvidis la kunvenon, kaj nomiĝis la centjaran historion de la Federacio. IFEF fondiĝis en 1909 dum la 5a UK en Barcelono. S-ino Edvige Tantin Ackermann (KN 236) raportis pri la maje okazinta jubilea IFEF-kongreso en la itala urbo Triesto. Poste sinjorino Wiesław Libner (KN 1051), prezidanto de la Pola Fervojista E-Asocio, parolis pri sialanda movado, kaj pri la trafikanta "Zamenhof trajno" inter Bjalistoko kaj Bielsko-Biała.

El la temoj de la alparoloj estis la jenaj: en la ĉeĥa urbo Svitavy oni inaŭguris E-muzeon, kie estas planata fervojista ekspozicio; kelkaj gekolegoj plendis pro la efiko de la malbona ekonomia situacio ĉe la fervojoj; oni anoncis ke la venontjara IFEF-kongreso okazos en Sofio, kaj en 2011 ĝi estos en Liberec (Ĉeĥio).

Ĵaŭde, la 30an de julio, pluraj gekolegoj vizitis la lokan ĉefstacidomon. Tie la direktorino de la stacidomo akceptis ilin. Ŝi konigis la historion de la loka fervojo, kaj parolis pri la evoluo. Fine sekvis la rigardo de la fervoja centro.

István Gulyás, KN 751

www.doktoroesperanto.pl

"doktoroesperanto" estas la arta kampanjo okazanta dum la 94a Universala Kongreso de Esperanto sur la korto de la urbodomo en Bjalistoko, kiu celas konstrui idean ponton inter loĝantoj de Bjalistoko kaj Esperanto.

Agneszka Obrackowicz

La sekretoj de la pola muziko

Kadre de prelegoj pri Pollando, kongresanoj povis vendrede aŭskulti precipe originalan prezentadon. Ĝi rilatis al pola muziko kaj ĝia influo sur la eŭropan muzikon, precipe germanan. Estis interese, ke pri la temo ligita kun Pollando prelegis la germana esperantisto Franz-Georg Rössler. La preleganto substrekis, ke Pollando multe kontribuis al la monda muziko. Li larĝe rakontis pri popolaj elementoj en la pola muziko, donante kiel ekzemplon mazurkojn, kies sonoj aŭdiĝas en muzikverkoj de F. Chopin kaj ankaŭ en la Pola Himno. Estis prezentataj ankaŭ aliaj polaj popoldancoj kaj majesta, ceremonia danco - polonezo. La partoprenantoj ricevis poste informojn pri historio de pola muziko de la baroka epoko ĝis nuntempeco, kies ĉefan parton plenigis mallonga biografio de la plej fama pola komponisto Fryderyk Chopin. Tamen la plej interesan informon, preskaŭ kiel deserton, la ĉeestantoj ricevis fine de tiu ĉi kongresa prezentado. S-ro Rössler parolis pri preskaŭ ne konata pola nuntempa komponisto Andrzej Koszewski, kiu komponis en la jaro 1963 tute novan melodion al la vortoj de la esperanta himno "La espero". Kvankam la komponisto mem ne estas esperantisto, lia muzikkomponaĵo estis donaco al la monda esperantistaro. Aŭskultante la fragmentojn de tiu ĉi muzikverko oni povas kompari ĝin kun la originala muziko de la esperanta himno kaj imagi kiel radikale ŝanĝiĝis dum la lastaj jardekoj la muzikstilo.

KN 830

Nia nova Cicerono

Francesco Maurelli, italo (KN 1765) gajnis la 1an premion en la Oratora Konkurso dum la 94a Universala Kongreso en Bjalistoko.

La fenomeno Bruno Groening

Mardon je la 13h15 en la prelego de Amikaro Bruno Groening oni montris kiel oni povas akcepti la spiritan sanigoforton laŭ la instruo de Bruno Groening. La kuracisto M. Brune prezentis dokumentojn faritajn de sendependa kuracisto pri saniĝo de ostoporozo kaj tiel prezentis la laboron de la Medicin-Scienca Fakgrupo de Amikaro Bruno Groening. Krome raportis saniĝintoj mem kaj estis spektebla konzicaĵo el la dokumentar-filmo 'La fenomeno Bruno Groening', kiu ĉi-jare en Gdansko, la naskiĝurbo de Bruno Groening, estis prezentita dum filmfestivalo. Ripeto de la prelego stos ĵaŭdo 14.15 en salono Sygnarski.

Mallonge inter ni

Koran dankon pro via subteno!

Okaze de mia unua tutsemajna UK en Bjalistoko mi devis enhospitaliĝi mardon tagmeze pro ventraj suferegoj. Mardon vespere oni operaciis min pro apendicito. Vendredon tagmeze, post kelktaga ripozo, mi ĝojis reveni en la kongreson kun la necesa mematento. Certe tiun UK mi neniam forgesos! Per ĉi tiu anonceto mi precipe volas danki la amikojn kaj nekonatojn esperantistajn, kiuj multe helpis kaj subtenis min dum tiu fiaventuro. Mi ĝojas esti esperantisto ĉirkaŭata de multaj bonvolaj kaj solidarecaj homoj, nome esperantistoj. Dankon ankaŭ al ĉiuj kongresanoj, kiuj esprimis sian simpation al mi. Vivu Esperanto kaj ĝiaj amikecaj kaj solidarecaj valoroj!

Xavier Dewidehem, KN 1692
prez. de la Unuigho Franca por Esperanto

Gazetoteko Lanti

Kvankam mankis tempo kaj loko informi en ĉi tiun kongreson, bonvolu informiĝi ĉe www.gazetotekolanti.com aŭ www.gazetoteko.eu. Kontribuontoj bonvolu sendi la magazinojn, jpg aŭ pdf-ojn de estintaj magazinoj al esperato@gmail.

Jesuo de las Heras, KN 735

Fotu nin dece!

Per letero, antaŭ ĉirkaŭ 7 monatoj, mi sendis al UEA mian ideon pri la kutima kongresa foto de la kongresanoj. Vi ne respondis al mi. Ne gravas. Sed kiam oni vidas la vendatan foton fare de vi ĉi-jare, oni povas imagi ke vi fotis brutarojn.

Mi pensis ankaŭ ke eble estas validaj la ideoj de UEA. Ĉu mi eraras? Mi ŝatus vidi mian malkontentecon en la venonta "Kongresa Kuriero".

J. Grammatico, KN 675

Bicikle tra Irano

Roz kaj Cirilo salutas la kongresanojn el Irano, kie nun ili biciklas sub varma suno. Vi povos sekvi ilian vojaĝon bicikle tra la mondo per www.horizonto.free.

KN 704

Sudfrancu ontjare

Dum frostas ĉe vi, venu plibonigi vian Esperanton en mirinda etoso kaj loko marborde partoprenante en "Mediteranea Esperanto Semajno AGAY 2010" de la 27a februaro ĝis la 6a marto 2010. St Raphael (suda Francujo), informoj: Monique Prezioso *prezmoni@hotmail.com* aŭ *lprez@voila.fr* aŭ *kris_grai@hotmail.fr*

KN 704

Serba danko

Je la nomo de saboro de esperantistoj de serbio kaj je la mia propra nomo sincere kaj tutkore mi dankas al ĉiuj LOK-anoj kaj precipe al gesignoroj Jaroslaw Parzyszek Eksteraj Rilatoj kaj Elzbieta Karczewska vicprezidanto, rilatoj kun la urbaj instancoj, dank'al kiu mi sukcesis lasttempe ricevi la vison por kongresiĝi.

Ĵurnalisto Joĉjo Ĝuric, Serbio.

Dankon!

Ĉiu kongreso havas siajn apartajn trajtojn. Sed ene de la lasta jarcentkvarono la du polaj en Varsovio 1987 kaj Bjalistoko 2008 elstaros en la memoro. La Varsovia imponis jam pro la amasa kongresanaro kaj la altkvalitaj programeroj, la Bjalistoka vekis emociojn jam pro la Zamenhofa loko kaj la abunda, varia programo. Eble la nuna kongreso estis la plej Esperanta, ĉar ankaŭ la urbo kunludis. Ankaŭ ekster la kongrestereno oni povis senti sin en Esperantujo. Dankon al la urbo, al la polaj organizintoj kaj helpantoj, al UEA. Ĝis revido en Bjalistoko!

KN 891

Ekzamenoj kaj ek-Zamenhofoj

Multajn horojn en tiu ĉi kongreso oni dediĉis al la novaj ekzamenoj laŭ la Komuna Eŭropa Referenckadro, en kiuj kandidatiĝis kvindeko da homoj. Kiam mi menciis, ke mi mem estis kaj ekzamenato kaj trejniĝanto por fariĝi ekzamenanto, Probal Dasgupta diris: "Do vi estis proksima al la temo de la kongreso, ĉar vi ek-Zamen-iĝis"...

Kongresa Limeriko

Ni en Bjaliŝtok' jubileis,
kaj bunta programo cxieis;
sed ne mankis plendoj:
sur placoj, en tendoj,
pro kuloj ni preskaux pereis!

Otto Prytz, KN 1043

Retadresoj en Kongresa Libro

Multaj homoj miris kaj daŭre miras kial retadresoj ankoraŭ ne aperas en la kongresa libro. Poŝtaj adresoj estas tiom nepraktikaj, ke en ĉiu kunveno en kiu mi partoprenis, oni petis la kongresanojn skribi sian retadreson sur iu paperfolio. Finfine UEA komencis pritrakti serioze la aferon kaj, dum la hieraŭa komitatkunisdo, estis aprobita rekomendo pri la utileco de aperigo de retadresoj en la libro. Tamen, ne eksaltu ĝoje: oni parolis pri utileco, sed ankoraŭ ne pri decidoj!

Francesco Maurelli, KN 1765

Pri junulara programo en UK

Apud la kongresejo teamo de PEJ kaj amikaro de Varsovia Vento zorgis pri amasloĝejo por gastigi pli malpli 50 junuaj geesperantistoj. En la sama loko ĉiutage je la 10a horo de la vespero okazis ion ajn... Eĉ se la unua vespero la loko estis atakita de ŝtonoj ! Iu verŝajne ne esperantisto subite lanĉis stonegojn kiu rompis fenestron kaj eĉ malgrave vundis brazilan esperantiston... (Por pli da infomoj, vidu "Libera Folio"). Ni povis organizi en amasloĝejo komuna koncerto de Tone kaj Platano (Pafklik) (hiphopo el Brazilio kaj el Francio tute en Esperanto). Okazis ankaŭ tie spontanaj festoj, danckursoj, preparado de banderolo por la koncerto de "Super Nova" kaj tiel plu... Ĝuste la plej forta agado de la junuloj okazis en drinkejo apud la libroservo koncerto de brazila rok-bando "Super Nova" en varmegegega etoso!

Cyrille Poullet

Instruista trejnado

La Interlingvistikaj Studoj de la Universitato Adam Mickiewicz (Poznano, Pollando) kaj ILEI denove kune organizas unujaran instruistan trejnadon, kiu disponigas la bazajn konojn necesajn por instruado de esperanto kaj trejnos la partoprenantojn pri metodiko.

La kursaro necesigas partoprenon dufoje en la surloka intensa semajna sesio (la unua okazos 12-18.09.2009, la dua 30.01-05.02.2010) kaj intertempan hejman laboradon, retan konsultiĝon kun la kursgvidantoj kaj pretigon de laboraĵo pri metodika temo, kies prezento kun la fina ekzameno okazos en septembro 2010. Aliĝantoj ricevos ILEI-diplomon pri instruista trejnado.

Estas petataj bona lingvoscio (min. B2, atestilo pri esperanto-ekzameno estas bonvena) kaj baza kono de esperanta kulturo. Informoj kaj aliĝo: interlin@amu.edu.pl ikoutny@amu.edu.pl.

Esperanto ĝis 2059 / 9

En tiu ĉi Kuriero de jubilea jaro pri nia Majstro ni decidis demandi al kelkaj konataj esperantistoj kiel ili vidas la evoluon de nia movado en la venonta duonjarcento. Jen la lasta el tiuj.

Intervjuo al Reinhard Selten

Nobelpremiito 1994 - Ekonomio

Laŭ vi kiun plej gravan sukceson Esperanto povas esperi dum la venontaj 50 jaroj?

La plej grandan sukceson, kiun ni povus atingi estas la t.n. "fina venko", sed verŝajne ĝin ni ne povas atendi dum la venontraj 50 jaroj, tamen mi ne estas profeto kaj mi ne volas diskuti tion. Io kio estas pli atingebla estas ke formiĝu kontrakto inter almenaŭ tri landoj kun malsamaj lingvoj, pri enkonduko de Esperanto kiel deviga lingvo en ĉiuj lernejoj. Mi pensas ke oni povas havi tian kontrakton, ekzemple enEŭropo: tiu kontrakto havus la potencialon kreski per akcepto de novaj kontrakto-ŝtatoj, kaj per tio iom post iom Esperanto povus fariĝi tre normala komunikilo. Mi pensas, ke tio estas realigebla, ĉar kelkaj landoj jam apogas certagrade Esperanton. Tiu ideo de kontrakto ne estas mia nova, ĝi jam venis antaŭlonge, sed ni povas konstati ke en Eŭropo multaj kontraktoj kreskis el tre malgranda komenco, kaj Eŭropo nun estas reto de kontraktoj, kiel ekzemple tiun de Ŝengen pri libera persontrafiko.

Ĉu tiu ideo, ne ofta, iel fontas ankaŭ de viaj elstaraj studoj?

Jes, iom, kaj de tio ke mi estas ligita al la Eŭropa movado plumaniere. Pri tiu ideo mi jam parolis ankaŭ antaŭ parlamentanoj, naciaj kaj Eŭropaj.

Kion povas fari ni esperantistoj, unuope aŭ kiel movado, por helpi ĝian realiĝon?

Oni devas propagandi tiun ideon ankaŭ al parlamentanoj, ĉar se iu grava politikisto faras tiun ideon sian propran, ĝi havos pli da ŝancoj realiĝis.

Ĉu vi povas prezenti aliajn proponojn al nia movado?

Oni devas ankaŭ propagandi la ideon, ke Esperanto plifaciligas la lernadon de la aliaj lingvoj, kaj savas tempon al tiuj, kiuj volas lerni alian lingvojn. Fakte ne estas racie ne lerni Esperanton kiel unua fremda lingvo, kaj en tiu fakto kiun substrekis gravaj Esperanto-sciencistoj kiel István Szerdahelyi kaj Helmar Frank, ĉar povus fariĝi bazo por disvastigo de la internacia lingvo. Precipe al la lerneja medio oni do devas emfazi tiun ideon.

En la lastaj Eŭropaj elektoj vi estis kandidato por EDE. Ĉu laŭ vi tio helpos al nia movado, malgraŭ la neelektiĝo?

Ne multaj personoj voĉdonis por EDE, sed tio permesis atentigi la publikon, kaj nun ekzemple la verda partio mencias Esperanton en sia programo, dum antaŭe ili timas ke ili perdos voĉojn pro tio. Bonaj ideoj ankaŭ povas atingi pli grandan reehon per tiajn mehanismoj.

Rikoltis intervjuon: Bruĉjo Kasini

Kongresa Rezolucio

La 94-a Universala Kongreso de Esperanto, kunveninte en Bjalistoko de 25a de julio ĝis 1a de aŭgusto 2009, kun partopreno de preskaŭ 2000 homoj el ?? landoj en la jaro de la 150-a datreveno de la naskiĝo de la kreinto de Esperanto, Lazar Ludwik Zamenhof, kaj samtempe en la Internacia Jaro de Akordiĝo proklamita de Unuiĝintaj Nacioj,

diskutinte la kongresan temon "Krei pacan ponton inter la popoloj: Zamenhof hodiaŭ", kaj studinte kun aparta atento la vivon kaj verkojn de Zamenhof,

notinte la fakton, ke la urbo kaj regiono de Bjalistoko pli kaj pli rekonas la escepte gravan rolon, kiun Zamenhof ludis kaj daŭre ludas kiel monde rekonata figuro en la morala evoluo de la homaro,

konsciante, ke tiu rekono konkretiĝis interalie en la malfermo de Centro Zamenhof fare de la urbaj aŭtoritatoj de Bjalistoko, kaj en propono, ke la Bjalistoka Universitato ricevu la nomon Zamenhof;

memorigante, ke okaze de la 100-a datreveno de la naskiĝo de Lazar Ludwik Zamenhof Unesko rekonis lin kiel unu el la grandaj personecoj de la mondo, kaj ke tra la jaroj venis multaj similaj rekonoj pri la meritoj de Zamenhof kiel granda monda pensulo,

kaj gratulante Unuiĝintajn Naciojn pro ĝiaj iniciatoj rilate al la ideo de akordiĝo, tiel esenca en mondo kiun dividas malakordoj pro antaŭjuĝoj kaj manko de toleremo,

konstatas, ke

1. Per la internacia lingvo Esperanto, Zamenhof kreis unike efikan ilon de internacia komunikado sur neŭtrala bazo, sen favori unu popolon super alia, kaj sen favori unu etnan lingvon super alia, kaj ke tra pli ol 120 jaroj da uzado Esperanto pruvis sian taŭgecon kiel internacia lingvo plene adaptebla kaj adaptita al ĉiuj komunikaj bezonoj.
2. Tamen, Zamenhof samtempe komprenis, ke lingvo estas kolektiva posedaĵo, kaj konfidis la evoluon de sia lingvo al ties komunumo de uzantoj, tiel ke Esperanto kaj ĝia kulturo fariĝis esence kreaĵo kolektiva, kiu evoluis en spirito de lingva demokrateco.
3. Tion farante, Zamenhof ankaŭ rekonis, ke utiligo de neŭtrala lingvo en la internaciaj rilatoj helpus konservi lokajn kaj regionajn lingvojn kaj kulturojn kaj la identecon de ties komunumoj.
4. Zamenhof ankaŭ signife kontribuis, per siaj verkoj kaj agoj, al klopodoj forigi la malamikecon inter la anoj de la diversaj religioj, al forigo de rasaj antaŭjuĝoj, kaj al rifuzo de milito kiel akceptebla maniero solvi disputojn – valoroj same gravaj en la nuna epoko kiel en la epoko de Zamenhof.
5. Sekve, Zamenhof plene meritas pli da atento ne nur kiel kreinto de lingvo sed kiel persono, kiu strebis al aŭtenta frateco inter la homoj surbaze de plena kaj reciproka kompreniĝo.
6. Tia frateco povas veni nur kiam la homoj interkompreniĝas en recipoka respekto – procedo, en kiu Esperanto povas ludi kaj jam ludas unikan rolon.
7. Interkompreniĝo estas esenca paŝo al tiu profunda kaj daŭra akordiĝo, kiu estas la celata idealo de la Internacia Jaro de Akordiĝo.
8. Akordiĝo eblas nur en situacio, en kiu lingvaj diferencoj ne formas baron al egaleca dialogo.
9. En tiu senco Esperanto estas unike taŭga kiel bazo por daŭra akordiĝo, kaj Universala Esperanto-Asocio, per sia atento ankaŭ al moralaj valoroj kaj al respekto de homaj rajtoj, povas signife roli en plenumo de la celoj de la Internacia Jaro de Akordiĝo.

La esperantistaro el Bjalistoko
invitas ĉiujn partopreni la
10ajn Bjalistokajn Zamenhof-Tagojn
kiuj okazos la
11-13an de decembro 2009
en Bjalistoko.
La programo de la aranĝo estos trovebla de la 15a de septembro sur la paĝo
www.espero.bialystok.pl
Tri tagoj da prelegoj kaj ampleksa arta programo (dimanĉe tuttaga ekskurso).

Artaj aranĝoj

Japana pupo

Pupfestivalo (ni povas aĉeti fremdajn pupojn aŭ lui tradiciajn pupojn dummonate). Tradicie, kiam naskiĝas filino oni ornamas "japanajn pupojn" en la plej impona ĉambro de la domo, kiu popularigis pupojn en Japanio de antaŭ ĉ. 300 jaroj.

Sed nur en nia urbo centoj da domoj montras pupojn antaŭ la fenestroj, kiu tradicio naskis la pupfestivalon. Tiu okazas dum la fina semajno de februaro kaj ĉ. 60 000 japanoj vizitas nian urbon ĉiujare. Pupteatraĵo (Ĉu iujn fremdajn grupojn interesas interŝanĝi pupteatrojn?)

La Toramaru-Teatro estas la plej fama el la kelkaj teatroj troveblaj en japanaj urboj. Tra la jaro daŭras la prezentado. Nia urbo estas fama kiel "pupa urbo". Muzeo de pupteatraĵoj, Fantazia palaco, Miniatura ludejo, Aventura arbaro, Biblioteko, Sportejo, Tendumejo ktp troviĝas apud la Toramaru-Teatro.

Etsuo Miyoshi, KN: 112
e.miyosni@swany.co.jp

La informkampanjo pri UK daŭras

Proksimiĝas al la fino unu el la plej spektaklecaj eventoj en nia komunumo: la Universala Kongreso. Mirinda Kongreso, dum kiu sur la bazo de demokrata - egala por ĉiuj lingvoinstrumento - ni ne sole debatis kaj traktis seriozajn temojn. Ni ankaŭ amuziĝis kaj distris nin per abunda kultura programo riĉa i.a. je koncertoj kaj spektakloj. Multaj el ni renkontis siajn malnovajn geamikojn, multaj ligis novajn amikecojn.

Jen taŭga okazo por rakonti en nia eksteresperantista medio pri la travivaĵoj kaj spertoj lige kun la bjalistoka Universala Kongreso, kiun ni partoprenas. Jam en la antaŭkongresa periodo en diversaj landoj aperis interesaj artikoloj dank' al la informa laboro de lokaj esperantistoj, kiuj inspiriĝis per la restarigita nunjare Gazetara Informkampanjo ĉirkaŭ Universala Kongreso de Esperanto.

Nun la ŝancon fariĝi la pluportanto de informoj al la mondo havas ĉiuj kongresanoj, kiuj volos aliĝi al tiu grava informa laboro. Reveninte hejmen telefonu al via loka ĵurnalo, radiostacio aŭ televidprogramo. Rakontu pri via sperto el reala rendevuo pruvanta la vivantecon de la interkultura dialogo pere de Esperanto. Dividu viajn impresojn pri la eksterordinara rendevuo, dum kiu kun la sento de plena, reciproka lingva komforto vi povis alparoli ĉiun el pli ol 1850 personoj el 63 landoj de la mondo. Ne forgesu montri viajn fotojn.

Ni certas, ke via rakonto vekos intereson kaj oni volonte intervjuos vin pri UK kaj pri Esperanto. Tia kontakto kun loka ĵurnalisto ankaŭ estonte povas frukti per pliaj kontaktoj, kiam via klubo, grupo aŭ rondo aranĝos interesan prelegon, ekspozicion, gastigos eksterlandan esperantistan amikon. Vizitu la ĵus menciitan paĝon kaj informu nin pri viaj kontaktoj kaj sekvintaj artikoloj, intervjuoj ks.: http://www.gazetaro.co.nr/.

Barbara Pietrzak, *Ĝen. Sekretario, estr. pri informado*
Emilio Cid, *resp. pri la informa gazetara UK kampanjo-2009*

En Havano la venonta UK

Preskaŭ tricent kongresanoj partoprenis la kunsidon Venonta UK kie kubaj reprezentantoj prezentis la 95an Universalan Kongreson okazonta en Havano venontjare. Claude Nourmont, vicprezidanto de UEA kaj Clay Magalhães, Konstanta Kongresa Sekretario prezidis la kunsidon kune kun la kubanoj. Julian Hernandez Angulo, prezidanto de la LKK, informis pri ĝeneralaj aspektoj kaj de la lando kaj de la landa sekcio. Poste oni prezentis filmon pri Kubo, ties kulturo, naturo kaj popolo. Poste la ĉeestantoj havis la ŝancon fari demandojn en rilato kun la organizado de la kongreso. La prezidanto de LKK, Alberto Fernandez-Calienes, Maritza Gutierrez kaj Ariadna Garcia respondis plej diversajn demandojn pri enirpermeso al la lando, loĝado, ekskursoj, kuba mono, transportaj eblecoj, antaŭ kaj postkongresaj programoj, ktp. Estiĝis tre bona etoso dum la kunsido kaj ĉiuj foriris kun la deziro partopreni la venontan kongreson inspiritaj kaj kuraĝigitaj de la kubanoj.

Juliân Hernàndez Angulo, KN 1730

Tutmonda agado por paco

Komenciĝas tutmonda agado por paco. Temas pri kolekto de subskriboj sur la Reto. La agado estas en la manoj de Asocio ALVOKO AL MONDPACO, mallongigo AMO. Tiu asocio konsistas el pacbatalantoj el Japanio kaj Svislando.

Tiu grupo decidis agi ne nur por la paco, sed ankaŭ por la klimato kaj ĝenerale por la bonfarto kaj pluvivado de nia planedo. Rete la adreso estas **www.alvoko-al-mondpaco.org**, kie vi povas klaki kelkajn aŭ ĉiujn naŭ proponitajn paŝojn. Bv konigi tiun retejon al viaj amikoj en via lando. La retejo uzas nun la francan, la germanan kaj Esperanton. Baldaŭ venos la angla, la japana kaj la ĉina.

Mirejo Grosjean, KN 227

Lastaj aliĝoj

Ni pardonpetas pro interŝanĝo de numeroj en antaŭa listo. Jen ĝia korekto:
1820 Joan Crancau, Rumanio
1821 Herman Mayer, Germanio

Kaj jen la plej lastaj aliĝoj:

1859 - Betty P. Refior
1860 - Beata Machowska

Dankon redakcian

La redakcio de la Kongresa Kuriero "Bonhumora Zamenhohano" dankas al ĉiuj ĉefaj kunlaborantoj: Oliviero Bagnoli, Giancarlo Fighiera, Joanna Filipowicz-Choroszucha, Claudio Imbrenda, Francois Lo Jacomo, Robert Moerbeek, Franz-Georg Roessler, Andrzej Sochacki, kaj al niaj afablaj legantoj.

Stanisław Dobrowolski,
Bruĉjo Kasini,
Francesco Maurelli